

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Lapin ammattiopisto
Liiketalouden perustutkinto
Voidaan valita kaikkiin perustutkintoihin

Tutkinnon osa
Jatko-opintovalmiuksia tai työelämässä
kehittymistä tukeva osaaminen

Osaamis-
pisteet 10 osp
- josta [TOP OSP]
työssäopp.
Koodi: LII390X

Opetussuunnitelma
tutkinnon osan toteuttamisesta
Hyväksymismerkinnät 1 (4)
Näyttö-
jaos 10.3.2015
Päätös: LAO C56/2015

OSAAMISEN ARVIOINTI		ARVIOINNIN KOHTEET JA AMMATTITAITOVAATIMUKSET		OSAAMISEN HANKKIMINEN	
	Arviointisuunnitelma	Huom! Aiemmin hankittu osaaminen on tunnistetaan ja tunnustetaan ennen osaamisen hankkimisvaihetta		Miten ja missä osaamista hankitaan? Miten opetuksella ja ohjauksella tuetaan osaamisen hankkimista? Miten osaamisen edistymistä seurataan (= oppimisen arviointia)?	
<p>VN:n asetus 329/2015 (26.3.2015): VN:n asetuksen (801/2014) 5 §:n 2 momentin mukaan vapaasti valittavien tutkinnon osien kohdissa 4 ja 5 tarkoitetuissa opinnoissa osaaminen voidaan koulutuksen järjestäjän päätöksellä arvioida asteikolla hyväksytty/hylätty</p> <p>Osaamisen arviointi Tutkinnon osan osaaminen arvioidaan opiskelijan opiskelijan osoittaman osamisen perusteella.</p> <p>Osaaminen voidaan arvioida myös muutoin osoitetulla osaamisella, esim. työtodistus ja arviointikeskustelu.</p> <p>Arviointipäätös (hyväksytty /hylätty) tehdään arviointi-keskustelussa, johon osallistuvat opettaja, opiskelija jja työpaikkaohjaaja, mikäli osaaminen on hankittu työpaikalla</p> <p>Korttikoulutuksissa osaaminen arvioidaan ko. koulutuksen arviointikriteereillä. Muutoin hankitun osaamisen arvioinnissa käytetään tutkinnon osan arvioinnin kohteita kriteereitä.</p>	Työtodistus tai muu todistus, arviointi- keskustelu, testit	1. Työprosessin hallinta	<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja arvioi omaa työtään • tekee työhön liittyviä työtehtäviä • valitsee ja käyttää työtehtäviin ja työympäristöön soveltuvia työtapoja, työvälineitä ja materiaaleja • hyödyntää työssään työssä tarvittavaa tietopohjaa • noudattaa työelämän toimintaohjeita ja turvallisuussääntöjä 	<p>Osaamista työelämään Valmiuksia jatko-opintoihin</p> <p>Tutkinnon osa nimetään hankitun osaamisen perusteella ja sille määritellään laajuus osaamisasteina 1-10 osp (kattavuus, vaikeusaste, merkittävyys)</p> <p>Opiskelija voi hankkia tutkinnon osan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista</p> <ul style="list-style-type: none"> osallistumalla erilaisiin korttikoulutuksiin; esim. hygieniapassi, EA I, tilityökortti työturvallisuuspassi, ajokortti jne. - osallistumalla harraste- ja tutortoimintaan - osallistumalla opiskelijajärjestö- ja opiskelijakunta-toimintaan - osallistumalla neuvottelukunta- ja näyttöjaos-toimintaan - toimimalla julkisissa tai yksityisissä kansalaisjärjestöissä <p>Aiemmin hankittu osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan.</p> <p>Oppimisen etenemistä seurataan ja arvioidaan tutkinnon osan arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Opiskelija arvioi itse oppimistaan ja saa siitä ohjaavaa palautetta opettajalta ja ohjaajalta.</p> <p>Työpaikoilla oppimisen aikaista ohjausta, tukea ja palautetta antaa pääsääntöisesti työpaikkaohjaaja.</p>	
	Työtodistus tai muu todistus, arviointi- keskustelu, testit	2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalien hallinta			<ul style="list-style-type: none"> • Arvioidaan työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja työvälineiden sekä materiaalien valintaa ja käyttöä
	Työtodistus tai muu todistus, arviointi- keskustelu, testit	3. Työn perustana olevan tiedon hallinta			<ul style="list-style-type: none"> • Arvioidaan työssä tarvittavan tiedon hallintaa ja soveltamista
	Työtodistus tai muu todistus, arviointi- keskustelu, testit	4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot			<ul style="list-style-type: none"> • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietiikka • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Lapin ammattiopisto
Liiketalouden perustutkinto
Voidaan valita kaikkiin perustutkintoihin

Tutkinnon osa
Jatko-opintovalmiuksia tai työelämässä
kehittymistä tukeva osaaminen

Osaamis-
pisteet
- josta
työssäopp.
Koodi: LII390X

10 osp
[TOP OSP]

**Opetussuunnitelma
tutkinnon osan toteuttamisesta**

Hyväksymismerkinnät 2 (4)
Näyttö-
jaos 10.3.2015
Päätös: LAO C56/2015

OSAAMISEN ARVIOINTI		ARVIOINNIN KOHTEET JA AMMATTITAITOVAATIMUKSET	OSAAMISEN HANKKIMINEN	
	Arviointisuunnitelma	Huom! Aiemmin hankittu osaaminen on tunnistetaan ja tunnustetaan ennen osaamisen hankkimisvaihetta	Miten ja missä osaamista hankitaan? Miten opetuksella ja ohjauksella tuetaan osaamisen hankkimista? Miten osaamisen edistymistä seurataan (= oppimisen arviointia)?	
Tutkinnon osan arvosanan muodostuminen		Opiskelijapalaute tutkinnon osan toteutuksesta	Työssäoppiminen	Laajuus [TOP OSP] osp.
Tutkinnon osan arviointiasteikko on hyväksytty/hylätty Arviointipäätös tehdään arviointikeskustelussa tai muutoin hankitun osaamisen arvioinnin perusteella.		Opiskelija antaa tarvittaessa tutkinnon osan suorittamisen lopussa palautetta siitä, miten hyvin osaamisalueen osaamisen hankkiminen ja arviointi ovat onnistuneet. Palaute ei vaikuta tutkinnon osan arviointiin. Palautetta käytetään tutkinnon osan toteutuksen kehittämiseen ja parantamiseen.	Osaamisen voi hankkia kokonaan työssäoppien (myös kv-työssäoppien). Työssäoppimisen kautta hankitun osaamisen määrä määräytyy yksilöllisesti.	

Arvioinnin kohde	Arvointikriteerit
	Hyväksytty taso (T-taso)
	Opiskelija
1. Työprosessin hallinta	
- Arvioidaan oman työn suunnittelua, työsuorituksen arviointia ja oman toiminnan kehittämistä.	- suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta - arvioi työnsä onnistumista
- Arvioidaan työkokonaisuuden toteuttamista, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta	- toimii tutuissa työtehtävissä - työskentelee siten, että työn lopputulos on hyväksyttävissä työn suunnitelman tai laatutavoitteiden mukaisesti - tarvitsee työvaiheissa etenemisessä ajoittaista ohjausta - noudattaa työohjeita, työaikoja, sopimuksia sekä neuvottelee poikkeamista
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
- Arvioidaan työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja työvälineiden sekä materiaalien valintaa ja käyttöä	- käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
- Arvioidaan työssä tarvittavan tiedon hallintaa ja soveltamista.	- käyttää tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee ohjausta tiedon hankinnassa ja soveltamisessa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	- hakee ohjattuna tietoa
- Arvioidaan omaa osaamista työn tekijänä ja työn kehittämistä, ongelmien ratkaisemista sekä valintojen ja päätösten tekemistä.	- suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta - arvioi työnsä onnistumista - selviytyy tutuista tilanteista, mutta muuttuvissa ja valintatilanteissa tarvitsee ohjausta ja tukea
Vuorovaikutus ja yhteistyö	
- Arvioidaan toimintaa vuorovaikutus-tilanteissa ja yhteistyökykyä	- noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään - tekee työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta - toimii tutussa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvitessaan apua muilta
Ammattietiikka	- noudattaa annettuja eettisiä ohjeita ja aikatauluja

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

Tutkinnon osa

Osaamis-

10

Opetussuunnitelma

Hyväksymismerkinnät

4 (4)

Lapin ammattiopisto

Jatko-opintovalmiuksia tai työelämässä
kehittymistä tukeva osaaminen

pisteet

- josta
työssäopp.

[TOP OSP]

tutkinnon osan toteuttamisesta

Näyttö-
jaos

10.3.2015

Koodi:

LII390X

Päätös:

LAO C56/2015

<p>- Arvioidaan toimintaa ammattietiikan, ammatin arvoperustan ja tehtyjen sopimusten mukaisesti.</p>	
<p>Terveys, turvallisuus ja toimintakyky</p> <p>- Arvioidaan terveyttä ylläpitävää ja turvallista toimintaa sekä toimintakyvyn ylläpitoa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille - varmistaa turvallisuuden ohjeiden mukaisesti - käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä - työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti oikein.